

$$\frac{n+1}{3n+1} \frac{1}{5n+1} \frac{1}{7n+1} \dots \frac{1}{9n+1} \text{ etc.} = \frac{1}{2} \frac{e^n}{e^n - 1} \text{ et}$$

$$\frac{n-1}{3n-1} \frac{1}{5n-1} \frac{1}{7n-1} \dots \frac{1}{9n-1} \text{ etc.} = \cot \frac{1}{2}$$

Harum fractionum prior cum formulis posteriori exempli collata praeberet $n = b = n$, $2n = b = 2n$, ideoque $n = 2n$ et $b = n$, unde fit

$$A = \frac{1}{2n} \int \frac{dx}{x^2 \frac{1-x^2}{1+x^2}}$$

$$B = \frac{1}{2n} \int \frac{dx}{x^2 \frac{1-x^2}{1+x^2}}$$

unde iam discimus si haec duae formulae integrentur à termino $n = 0$ vsque ad terminum $n = \infty$, tum fore

$$A = \frac{1 + e^n}{2}, \quad B = \frac{1 - e^n}{2}$$

quanquam nulla adhuc via analytica patet, hanc contenti-
entiam demonstrandi.

SVM.

S Y M M A T I O

FRACTIONIS CONTINVAE,

CVIVS INDICES PROGRESSIONEM ARITHMETICAM

CONSTITVUNT,

DVM NUMERATORRES OMNES SVNT VNITATES,

VBI SIMVL RESOLVTIO AEQVATIONIS RICCATIANAE PER HVIVS-
MODI FRACTIONES DOCEATVA.

§. I.

Cum in praecedente differentiatione methodum expofitum ;
fractiones continuas ad duas formulas integrales redu-
cendi, ea quidem infinitis casibus feliciter fuceffite : at
vero casus, qui simpliciffimus videtur, vbi omnes nu-
meratores inter fe ponuntur aequales, ad eiusmodi formulas
integrales perduxit, quas nullo adhuc modo evolutare et
inter fe comparare licuit, cum tamen ex hoc genere binae
fractiones continuas habeanur, quarum valores satis com-
mode exhiberi possunt:

$$\frac{n+1}{3n+1} \frac{1}{5n+1} \frac{1}{7n+1} \text{ etc.} = \frac{e^n + 1}{2} \quad \text{et} \quad \frac{e^n - 1}{2}$$

Euleri Op. Anal. Tom. II.

E e

n-1

exempli
 $n = 2n$

ur à ter-
re

conteni-

SVM.

$$\frac{n-1}{3n-1} = \text{cor. } \frac{1}{2}$$

$$\frac{n-1}{5n-1} = \text{do}$$

$$\frac{n-1}{7n-1} = \text{etc.}$$

quarum quidem altera ex altera facile deducitur, si loco n scribatur $n-1$.

§. 2. Quando autem indices aliam quamcumque progressionem arithmeticam sequuntur, summationem talium fractionum continuaturam iam olim in Tomo XI veterum Commentar. nostrae Academiae singulari prorsus modo ad aequationem Riccetanam reduxi. Methodus autem, qua hoc praestiti, ibi nimis succincte est exposita; quare, cum ea plurimum in recessu habere videatur, eam hic operae pretium erit vberius explicare; praecipue cum non solum nemo vim illius methodi animadversisse videatur, sed etiam ipsae eius penitus esse oblitus.

§. 3. Quo isthanc investigationem clarius ob oculos ponam, exordiar a fractione generali, cuius quidem omnes numeratores sint veritates, indices autem in genere litteris a, b, c, d, e, f , etc. designentur, ita ut ipsa fractio continua hanc habeat formam:

$$\frac{a+1}{b+1} \cfrac{c+1}{d+1} \cfrac{e+1}{f+1} \text{ etc.}$$

cuius valor littera S indicetur, ad quem proxime saltem cognoscendum, ex indicibus a, b, c, d, e , etc. formetur more solito series sequentium fractionum:

a, b

$$\frac{a}{A} \frac{b}{B} \frac{c}{C} \frac{d}{D} \frac{e}{E} \text{ etc.}$$

quarum tam numeratores quam denominatores sequenti modo ex binis precedentibus determinantur:

$$A = a, B = Ab + 1, C = Bc + A, D = Cd + B, \text{ etc.}$$

$$\mathfrak{A} = 1, \mathfrak{B} = \mathfrak{A}b, \mathfrak{C} = \mathfrak{B}c + \mathfrak{A}, \mathfrak{D} = \mathfrak{C}d + \mathfrak{B}, \text{ etc.}$$

§. 4. Nunc autem loco litterarum A, B, C, D , et $\mathfrak{A}, \mathfrak{B}, \mathfrak{C}, \mathfrak{D}$, alias in calculum introducamus, quae sint

$$A' = \frac{A}{a}, B' = \frac{B}{ab}, C' = \frac{C}{abc}, D' = \frac{D}{abcd}, \text{ etc.}$$

$$\mathfrak{A}' = \frac{\mathfrak{A}}{a}, \mathfrak{B}' = \frac{\mathfrak{B}}{ab}, \mathfrak{C}' = \frac{\mathfrak{C}}{abc}, \mathfrak{D}' = \frac{\mathfrak{D}}{abcd}, \text{ etc.}$$

atque hae novae litterae sequenti modo per indices et binos antecedentes terminos determinabuntur:

$$A' = 1, B' = A' + \frac{1}{ab}, C' = B' + \frac{1}{bc}, D' = C' + \frac{1}{cd}, \text{ etc.}$$

$$\mathfrak{A}' = \frac{1}{a}, \mathfrak{B}' = \mathfrak{A}' + \frac{1}{ab}, \mathfrak{C}' = \mathfrak{B}' + \frac{1}{bc}, \mathfrak{D}' = \mathfrak{C}' + \frac{1}{cd}, \text{ etc.}$$

His igitur valoribus pro quovis casu evolutis, istae fractiones continuo propius ad valorem S fractionis continuatae propius accedent, et in infinitum continuatae ei prorsus aequabuntur.

§. 5. Quo formae harum litterarum, melius perficiantur, eos simpliciter per indices evoluantur, ac primo quidem pro numeratoribus reperiemus sequentes formulas:

$$A' = 1$$

$$B' = 1 + \frac{1}{ab}$$

E 2

$$C' =$$

quod

loco n

$\mathfrak{A},$

atque

His

confractis

spicui quid $A' = B' =$

saltem formetur

a, b

§. 12. Primo igitur series prior simpliciter differentiata dicitur

$$\frac{dx^{\Delta} p}{dx} = \frac{x^{\Delta} \Delta}{a} + \frac{x^{2\Delta}}{ab\Delta} + \frac{x^{3\Delta}}{1.2abc\Delta^2} + \frac{x^{4\Delta}}{1.2.3abcd\Delta^3} + \text{etc.}$$

$$\frac{x^{\Delta} \Delta}{a} = x^{\Delta} q,$$

quae series cum altera q comparata manifeste praebet unde patet, si modo summa alterius harum duarum series erit cognita, alteram quoque assignari posse, quandoquidem ex cognito valore p prodit $q = \frac{dx^{\Delta} p}{x^{\Delta} \Delta}$; contra vero ex cognito valore q fit $dx^{\Delta} p = x^{\Delta} \Delta q dx$, ideoque $p = \int x^{\Delta-1} q dx$, quod integrale ita sumi debet, ut postea $x = 0$ fiat $p = 1$.

§. 13. Ante autem quam alteram seriem differentiemus, eam multiplicemus per x, atque ob

$$a + \Delta = b, a + 2\Delta = c, a + 3\Delta = d, \text{ etc. erit}$$

$$x^{\Delta} q = \frac{x^{\Delta}}{a} + \frac{x^{2\Delta}}{ab\Delta} + \frac{x^{3\Delta}}{1.2abc\Delta^2} + \frac{x^{4\Delta}}{1.2.3abcd\Delta^3} + \text{etc.}$$

Nunc ista aequatio differentiata, iterumque per x multiplicata dabit

$$x^{\Delta} \frac{dx^{\Delta} q}{dx} = x^{\Delta} q + \frac{x^{2\Delta}}{a\Delta} + \frac{x^{3\Delta}}{1.2ab\Delta^2} + \frac{x^{4\Delta}}{1.2.3abc\Delta^3} + \text{etc.}$$

$$\text{at vero prior series } p \text{ idem } q \text{ multiplicata praebet}$$

$$x^{\Delta} p = x^{\Delta} + \frac{x^{2\Delta}}{a\Delta} + \frac{x^{3\Delta}}{1.2ab\Delta^2} + \frac{x^{4\Delta}}{1.2.3abc\Delta^3} + \text{etc.}$$

quae

quae ideoque

differtur etc. praebet

unde

harum series posse, quandoquidem ex cognito valore q fit $dx^{\Delta} p = x^{\Delta} \Delta q dx$, ideoque $p = \int x^{\Delta-1} q dx$, quod integrale ita sumi debet, ut postea $x = 0$ fiat $p = 1$.

sicque

quam ubi pri

integrat sum ve

altera c fiat $\frac{dx^{\Delta}}{dx} =$ in $x = 0$ Euler

quae series cum sine perfecte aequales, erit $\frac{dx^{\Delta} p}{dx} = x^{\Delta} q$, ideoque $dx^{\Delta} q = p x^{\Delta-1} dx$, sicque duas nacti sumus aequationes differentiales inter p et q, ex quibus valores vtriusque eruiere licebit.

§. 14. Cum ex priorae aequatione sit

$$q = \frac{dx^{\Delta} p}{x^{\Delta} \Delta} \text{ erit } x^{\Delta} q = \frac{dx^{\Delta} p}{\Delta},$$

unde summo elemento dx constans fiet

$$dx^{\Delta} q = \frac{dx^{\Delta} p}{\Delta} = \frac{dx^{\Delta} p}{\Delta} + (a - \Delta + 1) x^{a-\Delta} dx^{\Delta} p$$

sicque eissa quantitate q pro altera p manserimus hanc aequationem differentialem secundi gradus:

$$p x^{\Delta-1} dx^{\Delta} = \frac{dx^{\Delta} p}{\Delta} + (a - \Delta + 1) x^{a-\Delta} dx^{\Delta} p$$

quam si resolvere licuerit, totum negotium erit confectum. Vbi probe notandum, cum sit

$$p = 1 + \frac{x^{\Delta}}{a\Delta} + \frac{x^{2\Delta}}{1.2ab\Delta^2} + \text{etc.}$$

integrationem ita institui debere, ut postea $x = 0$ fiat $p = 1$; cum vero quia est

$$\frac{dx^{\Delta} p}{dx} = \frac{x^{\Delta-1}}{a} + \frac{x^{2\Delta-1}}{ab\Delta} + \text{etc.}$$

altera conditio integrationis postulari ut postea $x = 0$ etiam fiat $\frac{dx^{\Delta}}{dx} = 0$, siquidem fuerit $\Delta > 1$, si enim esset $= 1$, cum $x = 0$ fieri debet $\frac{dx^{\Delta}}{dx} = \frac{1}{2}$. At si $\Delta < 1$, fieri debet $\frac{dx^{\Delta}}{dx} = \infty$.

Euleri Op. Anal. Tom. II.

F f

§. 15.

§. 15. Cum fractio $\frac{p}{q}$ posita $x = 1$ praebet valorem nostrae fractionis continuatae S, ponamus in genere esse $\frac{p}{q} = z$, ita ut posito $x = 1$ fiat $z = S$, unde patet, casu $x = 0$ fieri debere $z = a$. Cum igitur sit $p = qz$, erit $d p = q dz + z dq$; erat autem ex prima aequatione

$$q = \frac{d p}{x^{\Delta-1} d x},$$

quamobrem habebimus

$$q = \frac{q dz + z dq}{x^{\Delta-1} d x},$$

sive $x^{\Delta-1} q dx = q dz + z dq$, unde fit

$$dq = \frac{x^{\Delta-1} q dx - q dz}{z},$$

erat autem $d p = x^{\Delta-1} q dx$.

§. 16. Haec igitur sequuntur ex priori aequatione differentiali inuenta $\frac{d p}{x^{\Delta-1} d x} = q$. Altera vero, quae est

$$d. x^{\Delta} q = p x^{\Delta-1} d x, \text{ quia}$$

$$d. x^{\Delta} q = a x^{\Delta-1} q dx + x^{\Delta} dq$$

loco $d q$ posito valore modo inuento prodat

$$d. x^{\Delta} q = a x^{\Delta-1} q dx + \frac{x^{\Delta+\Delta-1} q dx - x^{\Delta} q dz}{z},$$

habebimus

$$p x^{\Delta-1} d x = a x^{\Delta-1} q dx + \frac{x^{\Delta+\Delta-1} q dx - x^{\Delta} q dz}{z},$$

quae

q

z

q

cu

z

va

re

qu

tu

na

qu

ma

qu

mi

fi

sur

boas valo-
nere esse
et, casu
= q z, erit
dione

aequatione
quae est

$$\frac{q dz}{z},$$

$$\frac{-x^{\Delta} q dz}{z},$$

quae

quae aequatio, ob $p = qz$, per q diuisa apparet istam aequationem differentialem primi gradus:

$$x^{\Delta-1} z dx = a x^{\Delta-1} dx + \frac{x^{\Delta+\Delta-1} dx - a^{\Delta} dz}{z},$$

quae per z multiplicata et per $x^{\Delta-1}$ diuisa praebet

$$z dx = a z dx + x^{\Delta} dz - x dz,$$

cuius ergo solutio si ita institatur, ut posito $x = 0$ fiat $z = a$, cum vero fiat $x = 1$, valor ipsius z dabit ipsam valorem fractionis continuatae quem quaerimus.

§. 17. Totum igitur negotium perductum est ad resolutionem aequationis differentialis primi gradus

$$z z dx = a z dx + x^{\Delta} dz - x dz,$$

quae manifesto in celeberrima illa aequatione Riccartiana continetur. Ut enim ad res tantum certissimas reducat, ponatur $z = x^{\Delta} y$, ita ut sit $y = \frac{z}{x^{\Delta}}$, unde fit

$$dz = a x^{\Delta-1} y dx + x^{\Delta} dy,$$

quibus valoribus substitutis nostra aequatio hanc inducet formam:

$$x^{\Delta+1} dy + x^{\Delta} y dx = x^{\Delta} dx,$$

quam ergo ita integrari oportet, ut posito $x = 0$, sive in fine paruo, fiat $y = \frac{a}{x^{\Delta}}$, hoc est $y = \infty$, quo facto, si post integrationem statuantur $x = 1$, valor ipsius y dabit summam fractionis continuatae propositae.

§. 18. Quo hanc expressionem simpliciter reddamus, dividamus per x^{a+1} , vt habebimus

$$dy + x^{a-1} y dy dx = x^{a-a-1} dx;$$

nunc vero statuamus $x^a = t$, ita vt casu $x=0$ fiat quoque $t=0$, et casu $x=1$ etiam $t=1$, vnde si t evanescat, fieri debet $y=\frac{1}{t}$, sine $y=\infty$. Hoc autem valore introducto, ob $x = t^{\frac{1}{a}}$ et

$$dx = \frac{1-a}{a} t^{-\frac{1}{a}} dt,$$

aequatio nostra fiet

$$a dy + y dy dt = t^{-\frac{1-a}{a}} dt;$$

quae est forma maxime vtilia aequationis Riccetanae.

§. 19. Quando ergo propria fuerit talis fractio continua:

$$\frac{a+1}{a+1} \frac{a+1}{a+2} \frac{a+1}{a+3} \frac{a+1}{a+4} \dots$$

pro eius valore investigando resolvi debet ista aequatio Riccetan:

$$a dy + y dy dt = t^{-\frac{a-1}{a}} dt;$$

vbi integrationem ita institui oportet, vt summa t infinite parva fiat $y = \frac{1}{t}$, quo facto statuatur $t=1$, et valor pro y residuus erit valor huius fractionis continuae.

§. 20

§. 20. Evoluamus casum simplicissimum, quo ad dextram partem exponens ipsius t sit nihil aequalis, quod ergo euent, si $\Delta = 2a$, ideoque ipsa fractio continua

$$\frac{a+1}{3a+1} \frac{a+1}{5a+1} \frac{a+1}{7a+1} \dots$$

pro cuius summa habebimus hanc aequationem differentialem:

$$a dy + y dy dt = dt, \text{ vnde } dt = \frac{a dy}{1-y^2},$$

et integrando

$$t = \frac{1}{2} \log \frac{1+y}{1-y} + C,$$

quae constans C ita est capienda, vt posito $t=0$ fiat $y=\frac{1}{3}$, ideoque $t=\frac{1}{2} \log \frac{1+\frac{1}{3}}{1-\frac{1}{3}}$; vnde patet hoc casu fieri $y=\infty$, ex quo facim intelligitur, aequationem integram ita institui debere:

$$t = \frac{1}{2} \log \frac{1+y}{1-y} + C.$$

sive integrationem ita institui, vt facto $t=0$ fiat y infinitum. Nunc vero si y infinitum, erit $\log \frac{1+y}{1-y} = \frac{1}{2} \log \frac{1+y}{1-y}$, quare cum fieri debeat $t = \frac{1}{2} \log \frac{1+y}{1-y}$, ita vt infra aequatio integralis sit $t = \frac{1}{2} \log \frac{1+y}{1-y}$, vnde, denotante e numerum cuius logarithmus hyperbolicus $= 1$, fiet $e^{2t} = \frac{1+y}{1-y}$, hinc-

$$\text{que porro } y = \frac{e^{2t}-1}{e^{2t}+1}, \text{ vnde posito } t=1 \text{ summa nostrae}$$

$$\text{fractionis continuae erit } \frac{e^{2t}-1}{e^{2t}+1}, \text{ qui est idem valor, quem}$$

iam dudum inuenieram.

F f 3

§. 21.

§. 21. Contemplatur atque etiam reliquos casus integrabilitatis aequationis Riccatianae, quibus exponens ipsius f ad partem dextram est vel -4 , vel $-\frac{1}{2}$, vel $-\frac{1}{3}$, vel $-\frac{1}{4}$, vel $-\frac{1}{5}$, etc. Sic igitur primo $\Delta = -\frac{1}{2}$, unde nascitur haec fractio continua:

$$\frac{a+1}{-a+1} = \frac{-a+1}{-3a+1} = \frac{-5a+1}{-7a+1} \text{ etc.}$$

quae manifesto a praecedente pendet. Si enim ponamus

$$\frac{-a+1}{-3a+1} = s,$$

mutatis signis erit

$$\frac{-s-a+1}{3a+1} = \frac{5a+1}{7a+1} \text{ etc.}$$

cuius valor cum iam sit inuenimus, iste casus nihil noui no- bis offert.

§. 22. Si sumatur $\Delta = -\frac{1}{3}$, siue $\Delta = \frac{1}{3}a$, inde sequens nascitur fractio continua:

$$\frac{a+1}{\frac{2}{3}a+1} = \frac{\frac{1}{3}a+1}{\frac{4}{3}a+1} = \frac{\frac{2}{3}a+1}{\frac{5}{3}a+1} \text{ etc.}$$

siue

liquos casus ponens ipsius $-\frac{1}{3}$, vel $-\frac{1}{4}$, vel $-\frac{1}{5}$, etc.

ponamus

$$\frac{3a+1}{a+1} = \frac{5a+1}{-a+1} = \frac{7a+1}{-3a+1} \text{ etc.}$$

haec quoque ad principalem formam reducitur.

§. 23. Casus autem integrabilitatis in genere hoc continentur exponente: $-\frac{1}{2i+1}$. Posito igitur

$$\Delta = -\frac{1}{2i+1} = -\frac{1}{2i+1}a, \text{ fiet } \Delta = \frac{1}{2i+1}a,$$

$$\text{vnde postea } \frac{a+1}{2i+1} = \frac{3a+1}{4i+1} = \frac{5a+1}{6i+1} = \frac{7a+1}{8i+1} \text{ etc.}$$

vbi manifesto iterum omnes numeri impares occurrunt, ita ut fractio continua inde nata semper formari possit ex nostra principali

$a+1$

$$\frac{a+1}{3a+1} - \frac{3a+1}{5a+1} + \frac{5a+1}{7a+1} \text{ etc.}$$

si vel aliquot membris truncetur, vel retro ad aliquot membra superne continuetur.

§. 24. Cum igitur omnes casus integrabilitatis aequationis Riccetanæ ad eandem fractionem continuam perducant; præterea vero nulli adhuc casus euolui poterint, hinc manifestò sequitur, si indices fractionis continuæ a, b, c, d, e, f etc. quancunque aliam progressionem arithmeticam constituent, tum summam nullo plane modo assignari posse; quandoquidem ea pendet a casu irresolubili aequationis Riccetanæ. Ita si proponatur hæc fractio continua:

$$\frac{a+1}{2a+1} - \frac{2a+1}{3a+1} + \frac{3a+1}{4a+1} \text{ etc.}$$

vbi est $\Delta = a$, summatio pendebit ab ista æquatione differentiali: $a dy + y y' dt = \frac{dt}{t}$, cuius solutio cum per nullas quantitates transcendentes etiamnum vñ receptas expediri possit, valorem huius fractionis continuæ frustra inter quantitates a circulo vel a logarithmis pendentes, vel adeo inter omnes quadraturas curvarum algebraicarum quaerimus; unde omnium non est, quod methodus in superiori differentiatione viata pro talibus casibus omni successu caruerit.

§. 25. Quoniam tamen in differentiatione superiore summam talium fractionum continuarum per binas formulas in-

integralas expressam dedimus, illa ipsa expressio etiam ad aequationem Riccetanam pro iisdem casibus accommodari poterit, id quod vtiq; maximam attentionem meretur, cum nullo adhuc modo ista æquatio præter casus integrabiles tractari poterit. Quamobrem maxime operæ erit precitata solutioes inter se comparare, quândoquidem hinc haud contemnendum subsidium, aequationem Riccetanam feliciori successu tractandi, expectari poterit.

§. 26. In superiori autem differentiatione ostendi, hæc proposita fuerit fractio continua:

$$\frac{m-b-1}{2m-b-1} - \frac{2m-b-1}{3m-b-1} + \frac{3m-b-1}{4m-b-1} \text{ etc.}$$

eius valorem exprimi per hanc fractionem: $-\frac{A}{B}$, existente

$$A = \int \frac{dx}{x^{a+b} \cdot \frac{1+x}{1+x^2}} \text{ etc.}$$

$$B = \int \frac{dx}{x^{1+\frac{b}{m}} \cdot \frac{1+x^2}{1+x^m}}$$

siquidem hæc duo integralia a termino $x = 0$ vsque ad terminum $x = \infty$ extendantur.

§. 27. Comparemus nunc hanc fractionem continuam cum generali, quam hic tractauimus:

$$\frac{v = bct}{v + 1 + bctt} \quad \frac{v + 3 + bctt}{v + 5 + bctt} \quad \frac{v + 7 + \dots}{\dots}$$

Hæc igitur expressio locum habet, si æquatio differentialis ista integretur, vt posito $t = 0$ fiat $v = 0$.

§. 35. Geminas igitur ex æquatione Ricciana elucimus fractiones continuas, quas quo facilius inter se comparare queamus, loco v scribamus iterum n , vt habemus has duas æquationes differentiales:

I. $dz - n \frac{z dz}{z} + b z z dt = b c d t,$
 II. $dv + n \frac{v dv}{v} + b v v dt = b c d t,$

atque ex priorè nascetur ista fractio continua:

$$\frac{\frac{z}{z} = bt}{n + 1 + bctt} \quad \frac{n + 3 + bctt}{n + 5 + \dots}$$

ex altera vera oritur

$$\frac{v = bct}{n + 1 + bctt} \quad \frac{n + 3 + bctt}{n + 5 + \dots} \text{ etc.}$$

quæ ergo fractiones prorsus inter se conveniunt, cum hinc fiat $v = \frac{z}{n}$, quippe quo modo altera æquatio in alteram actu convertitur, ita vt hæc duæ formæ pro vna sine habendæ. §. 36.

§. 36. Ita resolutio æquationis Ricciana in fractionem continuam eo magis est attentione digna, quod hæc æquatio nullo adhuc modo in seriem infinitam regularem resoluti poterit. Quæ enim series olim pro ejs. resolutione exhibui, ita sunt comparatæ vt vna series infinita per alteram diuisa resolutionem æquationis Riccianaæ suppeditet; hic autem de vna serie simplici sermo instituitur. Hinc igitur nascitur quæstio, num forte non etiam aliæ æquationes differentiales dentur, quarum resolutionem pariter per fractiones continuas expedire liceat.

ne Ricciana
 cellus inter se
 n, vt habea-

io differentialis

2:

eniunt, cum hinc
) in alteram actu
 nica sine habendæ. §. 36.